

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. II. Prædicta amplius explicantur ex diſputatione, quæ fuit inter Iob, &
eius Amicos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

§. II. *Predicta amplius explicantur ex disputatione, quae fuit inter Iob & eius amicos.*

OMNIVM horum, quae diximus, licet videre viam quaedam imaginem & exemplum in disputatione quadam omnium, quae in mundo fuerunt, solennissima inter Sanctum Iob & eius amicos. Ille enim maxime in suo sterquilino, quasi in quadam schola Theologiae, hanc proposuit assertionem defendendam & propugnandam: aduersa quae homines patiuntur & sustinent, non semper eis prouenire propter ipsorum peccata, sed ob occulta alia Dei iudicia; & huius generis esse, quae tunc ipse tolerabat. Amici autem eius prodierunt, ut eam assertionem pallio quodam zeli, quo Dei honorem tuerentur, impugnarent. Et illorum tres seniores, seruatō ordine suae antiquitatis disputarunt, contententes probare: Deū semper huiusmodi aduersis premere homines, propter eorum peccata. Rationibus autem ac sententijs, quas ad id probandum adferebant, etiam si multae essent & graues, miscuerunt verba valde molesta, & iniuriosa in ipsum Sanctum Iob, defendente veritatem & innocentiam suam admirandam suam prudentiam & rationum efficacitate: quibus tribus senioribus amicis silentium imposuit, aduertentibus pondus rationum, quibus eis respondebat. Est autem sapientum & prudentum virorum, non se ostendere repugnantes & pertinaces, sed locum dare rationi, cum eam perspicue cernunt. Sed tunc Eliu reliquis amicis iunior, quamuis reuerentiam suam, dum alij oppugnabant, tacendo ostendisset: videns tamen reliquos tacuisse, nec amplius Iob sententiam impugnare: magna superbia & ira conuersus contra suos socios, eis obiecit insipientiam: & mox contra virum ipsum Sanctum Iob, proponens maiori efficacitate, sed simul maiori irreuerentia rationes & argumenta sua. Et quamuis bis, teruē responsionem ad suas rationes expectaret, Sanctus tamen vir tacuit semper, nec verbum ei respondit, sed exercuit suam patientiam, reddens pro responso suum silentium: quod aliquando est optimum genus respondendi. Deus autem Dominus noster, qui disputationi inuisibiliter assistebat, voluit illam turbine quodam horrendo decidere, & voce sensibili cepit suum sermonem: & indignatus contra Eliu dixit: *Quis est iste inuoluens sententias sermonibus imperitis?* Nunquid placere mihi possunt sententiae etiam graues, si adterantur ad obscurandam veritatem, aut affligendum innocentem; aut si admisceantur verba inurbana, & superba? Cum autem Dominus dixit: *quis est iste*, eius nomine non expresso insinuauit, se neque eum nosse, neque approbare, quae dixit, sed improbare potius, eumque damnare ob inciuilitatem magnam erga seniores: & contra innocentem adeo afflictum. Et conuersus Deus ad amicos Iob dixit: *ciratus est furor meus in vos: quoniam non estis locuti coram me recte.*

a Iob. 32. 1.

b Iob. 23. 2.

c Iob. 42. 7.

P pp

sicut

sicut seruus meus Iob. Quasi eis dixerit: etsi locuti estis quod rectum erat in oculis vestris, non tamen in meis erat rectum: locuti estis verbis iudicium vestro bonis, quæ tamen meo iudicio talia non fuerunt; oportebat enim vos loqui rectum coram me, sequentes meum iudicium & non vestrum: attendentes me esse presentem, & audientem quæ dicebatis. Si enim attendissetis, quod ego sum, qui iudico & video omnia: cautiore fuisset in vestris linguis, quasi loquentes in diuino conspectu meo. Hac duo sunt quæ nos in disputationibus continent; quibus deficientibus, reddimus valde effrenes: quia non bene attendimus, quid magis Deo placeat, & quid verum ac rectum sit in eius oculis; aut quia obliuiscimur ipsam deum per videre, & audire quicquid dicitur. Sed eum in hac disputatione defendens ipse fuit ab omni culpa innocens? aut etiam ipse Sanctus Iob in aliquid impedit? etiam Dominus noster eum corripuit, & aliam cum eo iniit disputationem, ad quam eum præuenit dicens: *accinge suras tuas lumbos tuos: interrogabo te: & indica mihi.* Accingere se in scriptura loca, significat præparare se ad pugnam: ac propterea proverbio dicebatur: *ne gloriatur accinctus aquæ ac discinctus:* hoc est: ne qui est accinctus & præparatus ad pugnam, ita se iactet & gloriatur, atque is qui paratam victoriam est discinctus. Etiam accingere se significat mortificationem non corporalem tantum, sed etiam spiritualem: de qua S. Petrus dixit: *discincti lumbos mentis vestrae,* mortificantes scilicet linguam, iudicium, & voluntatem propriam, appetitus ac propensiones vestras. utique potentem horum est necessarium ad aggrediendas disputationes; ita ut disputaturus præmuniat sese armis rationum: absque vlla enim præuentione non bene succedunt; neque absque mortificatione perfecta in rebus omnibus. Hac igitur præparatione præmissa, aggressus est Deus disputationem cum ipso Iob, ut aliquem eius excessum reprimeret, quem fecerat non circa veritatem, & causæ suæ iustitiam, sed circa modum tuæ diuinitatis innocentiam; cum minori scilicet reuerentia quâ diuinæ Maiestati, aduersitate illa ipsum visitanti, debuisset. Plus enim respexerat, ut aduersitatem suarum grauitatem, vitæque suæ innocentiam exaggeraret, quam excederent fines, quos diuina prouidentia aduersitate illa intendebat. Sed cum ipse Sanctus Iob humilis valde esset, mox culpam suam agnouit, quæ ab eis erat leuis; ac dixit Domino: *Scio quia omnia potes, & nulla te latet cogitatio: quis enim est adeo stultus, ut cogitet se ita occultare posse suas cogitationes & consilia, ut ea non comprehendat Diuina tua scientia? Idcirco reuere me insipienter locutum fuisse, & quæ ultra modum excederent scientiam meam. Idcirco ipse me reprehendo, & ago penitentiam in fauilla & cinere.* Quæ confessione diluit omnino culpam suam, & sic mansit à parte ipsius integra totius disputationis victoria. In qua disputatione sunt ad vitam de-

d Iob. 40. 2

e 3 Reg. 20
11

f 1. Petr. 1. 13

Iob. 42. 2

pieta tria genera peritorum & sapientum virorum: alij enim sunt humiles, ac prouidentes, sicut Iob. Qui magna charitate veritatem defendunt, continentem linguam suam ne proximum offendant, etiam si ab eis arguantur, & iniuriolis verbis laceantur. Quod si quando tanquam homines deficient in aliqua reuerentia, aut urbanitate debita: statim compunguntur & Pœnitentiam agunt: qua damnũ acceptum reparant; & quantum in ipsis est, pacem & charitatem cum omnibus seruant.

Alij sunt sapientes, quales fuerunt tres illi primi amici Iob, senes, prudentes, ac Zelantes, non nihil tamē vanitatis studiosi, & humanę imbecillitati facile succumbentes: qui interdum non satis veritatem attingunt, vt sibi persuadent: vt autem eam tueantur, quã talem esse existimant, transgrediuntur grauioribus verbis modestiæ limites; & sic pacem turbant, & concordiam. Qui tamen, quod non prauo animo agunt, & sint dociles: cum aduertunt veritatem, tacent, seseque subijciunt, & correctionem Dei libenter acceptant, sicut tres illi viri acceptarunt. Et quemadmodum Deus eos iussit culpam suam deprecari apud sanctum Iob, ac petere, vt pro ipsis oraret, & sacrificium offerret: vt ita etiam libenter videtur: vt qui in disputationibus excesserunt verbo, aut alia ratione in aliquid impingentes: sese humiliant, & erroris sui culpam deprecantur, vt coram cœlesti Tribunali eis remittatur. Alij tamen sunt similes Eliũ quarto amico Iob, iuuenes excitati, audaces, nimis zelantes, & arrogantes: qui non solum aduersarios suos turbant, contra quos disputant, sed suos etiam socios, commouendo & turbando omnes suis rationibus ac verbis, Non enim videntur tam disputare, vt de veritate statuatur; quã vt ipsi videantur victores euasisse. Et tales esse solent valde perniciosi; & cum nimum adhærescunt suo iudicio, fiunt quasi incorrigibiles. Quã ob causam, cum Deus corripuit amicos Iob & iussit offerre Sacrificium pro suo peccato, solum *meminit trium amicorum* non autem quarti: quasi dedignaretur eum nominare, ac inter eos numerare, quibus culpam remittebat: ad insinuandam hinc incorrigibilitatem ac proteruiam huius generis peritorum, ex quo originem ducunt hæretici, alijque tumultuosi, qui Ecclesiam & Christianam Rempub. ac Religiosam perturbant: inde verò, vt intelligatur, quod licet superbia & arrogantia iuuenum peritorum reparari possit, modus tamen eam reparandi est, nihil curare ipsorum dicta, verba, & ipsosmet: vt sic eos humiliet ac mortificet, qui potest; & eos sub cura sua habeat: vt sic oculos aperiant, & suum agnoscant tumorem; & eligant in posterum sese humiliare: humilitate enim euelluntur radices omnium turbationum, vt mox videbimus; & mansuetudine ac modestiã melius aperiantur veritates in disputationibus. Quam ob causam Sanctus Chryostomus in prima Homilia, quam habuit, di-

Iob. 42. 7.
9.

Tom. 5.

spuans contra negantes Dei incomprehensibilitatem, explicans modum suae disputationis, ait non contra illos exandescimus, non animam agemus, sed modestè, humanè, amiceque disputabimus. Nihil enim mansuetius validius, nihil modestià efficacius. Quae verba deberent omnino metum retinere, & corde sequi quicumque disputans: persuadentes sibi, veritatem irà & strepitu ipsorum obscurari; viam verò eam inveniendi, & polemam faciendi, esse disputationem modestam, humanam, & amicam. Nihil enim est mansuetudine potentius, nihil modestià efficacius: & rationes & argumenta modestè ac mansuetè proponuntur, ipsa metastendunt vim & efficacitatem suam. Et ita Apostolus discipulo suo Timotheo suadet, evitare quaestiones quae dissensiones adferunt: nam *num Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem, cum modestià corripientem eos, qui resistunt veritati; si enim talis fuerit, melius defendat veritatè, & cōvincet eos, qui eā intendunt obscurare.*

a Timot. 2.
23.

CAPVT VI.

HVMILITAS IN RE LITERARIA EIVS
actus, & ratio discordias in disputationibus praue-
niendi.

RECIOSA HVMILITATIS GEMMA virtutum eminent inter eas, quae viros Sapientes exornant, quod etiam sit quasi fundamentalis lapis virtutum, scientiarum, & gratiarum è caelo descendentium. Cuius Prima excellentia est, quod eas conseruet, & stabilit in omnibus, & Angelis: qua deficiente, caeterae omnes evanescent. ut constat ex eo, quod Ezechiel dixit sapienti illi, qui ornatus fuerat nouem lapidibus pretiosis praedictis: quod postea deesset humilitas, in grauissima incidit mala, illis omnibus spoliatus. ait enim *a eleuatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti sapientiam tuam in decore tuo, in terram proiecit te, &c.* Ex monte Sancto, in quo collocaueram, ne amplius pretiosis gemmis orneris, ut antea eras ornatus. Quod si sapiens ille (ut S. Gregorius ait) erat primus Angelus Lucifer, cuius ornatus erat nouè preciosi lapides, eò quod splendeter pregeantibus nouè Choris Angelorū, & haberet in se omnium excellentias addecoratis appareret quantum detrimenti adferat superbia, ut quae potuit tantam celsitudinem prostrernere. Nam cum ille esset in supremo Seraphinorum choro, vocatus est Cherubin: eò quod pluris fecerit scientiā, quam cō-

a Ezech. 28.
17.

Lib. 32. mo.
xal. c. 13.

ricata